

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) 2565

Received: 13/10/2021, Revised: 20/11/2021, Accepted: 09/12/2021

แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บัว ศรีศข, อนันต์ รัศมี, วีระ วีระโสภณ, พิมพ์ชนก สมควร

หลักสูตรหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

E-mail: bua.sr@ssru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทรัพยากรและลักษณะทางกายภาพภายในเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคของการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาและเพื่อเสนอแนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพโดยรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์เชิงโครงสร้างและการประชุมกลุ่ม จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า 1) ทรัพยากรและลักษณะทางกายภาพภายในของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาที่สามารถพัฒนาเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม คือ ราชานุสาวรีย์พระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์ พระบรมมหาราชวังพระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์, โรงมหรสพสวนสุนันทา, พิพิธภัณฑ์อาคารสายสุทธาณกุล, พระพุทธสุนันทากร, พระพุทธรูปเชียงแสน, อุโมงค์ใต้เนินพระนาง, อาคารจุฬารัตนาภรณ์ 3 ศิลปรัตนโกสินทร์, ตำหนักพระองค์เจ้าศศิวงศ์ประไพ, ตำหนักพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าพิสมัยพิมลสัตย์, ตำหนักพระองค์เจ้าจุฬารัตนาภรณ์, ตำหนักพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอาทรทิพนิภา, ตำหนักเอื้อนอาวธน์ถวัลย์ 2) จุดแข็งมีผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์ มีความโดดเด่นเน้นความเป็นวังและพื้นที่อยู่ในใจกลางเมือง จุดอ่อนขาดการประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึงแก่นักท่องเที่ยว โอกาสในการที่จะทำการตลาดและประชาสัมพันธ์ทั้งในด้านเกี่ยวกับการศึกษาและด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอนาคตและอุปสรรคคือหน่วยงานที่รับผิดชอบสนับสนุน 3) แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ดังนี้ (1) วางแผนและนโยบาย (2) การจัดองค์กร (3) การจัดคนเข้าทำงาน (4) ผู้นำและการขึ้นนำ (5) การประสานงาน (6) การควบคุม (7) การทำงานประมาท (8) การจัดการด้านการตลาด (9) การจัดการด้านอื่น ๆ ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป การศึกษาครั้งต่อไปควรนำปัจจัยอื่น ๆ ที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับการตลาดเข้ามาพิจารณาเพิ่มเติมควรจัดทำเป็นแนวเชิงธุรกิจโดยใช้การตลาดเข้ามาช่วยสนับสนุนและมีปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่เหมาะสมสำหรับการบูรณาการการจัดการส่วนประสมทางการตลาดการท่องเที่ยวมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

คำสำคัญ: การจัดการ; การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม; มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) 2565

Received: 13/10/2021, Revised: 20/11/2021, Accepted: 09/12/2021

Guidelines for cultural tourism promotion management

Suan Sunandha Rajabhat University

Bua Srikos, Ananta Rusmee, Weera Weerasophon, Pimchanok Somkhuan

Doctor of Philosophy Program in Development Administration, Suan Sunandha Rajabhat University

E-mail: bua.sr@ssru.ac.th

Abstract

The objective of this research was to study the physical characteristic environment for cultural tourism of Suan Sunandha Rajabhat University to find out the SWOT of SSRU for cultural tourism. Moreover, this is to find out the management guidelines to promote cultural tourism Suan Sunandha Rajabhat University which is the qualitative research by collecting all the academic paper that relate with SSRU and including Semi-structured interview and group meetings that the data were then analyzed using content analysis methods. The results were found that 1) Resources and the physical characteristic environment for cultural tourism of Suan Sunandha Rajabhat University that can be developed for cultural tourism as Sunantha Kummarit monument, amulet of Sunantha Kummarit, Sunandha palace hotel, The Saisutthan Padon Building Museum, The Buddha Sunandakorn Buddha image, The Chiang Sean Buddha Buddha image, The tunnel under Phranang Hill, 3 Silapa Rattanakosin Resource Center, Sasipong Praphai Building, Her Royal Highness Her Royal Highness Prince Phisamai Phimonasat Royal Residence, Her Royal Highness Her Royal Highness Princess Jutharatana Royal Residence, Princess Adornidibyanibha Royal Residence and Uan Arch Tham Thawan Royal Building 2) The SWOT as the Strengths have unique products which there is a distinctive emphasis on the palace and the area in the heart of the city however the Weaknesses points was lack of public relations to the tourists. Whereas the Opportunities are to market and promote both educational and cultural tourism in the future and the threats are responsible agencies to support for gain more tourists coming. 3) Guidelines for the management of cultural tourism promotion at Suan Sunandha Rajabhat University as (1) planning and policy (2) organization (3) staffing (4) leadership and guidance (5) coordination (6) control (7) budgeting (8) management Marketing (9) Other kind of Management

Keywords: management, cultural tourism, Suan Sunandha Rajabhat University

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) 2565

Received: 13/10/2021, Revised: 20/11/2021, Accepted: 09/12/2021

บทนำ

แรกเริ่มของการก่อตั้งเดิมที่มหาวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่งของวังสวนสุนันทา ซึ่งถือเป็น เขตพระราชฐานและเป็นสถานที่ประทับ พักผ่อนพระอริยาบถของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยมี พระราชประสงค์โปรดเกล้าให้มีการจัดหาดอกไม้มาถวายพระ และจัดตั้งเป็น “สวนสุนันทาอุทยาน” อันมีชื่อมาจากสวนของพระอินทร์บนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์และพระนามของ สมเด็จพระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์พระบรมราชเทวี ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีการสร้างพระตำหนักเพิ่มเติม เพื่อไว้สำหรับเป็นที่ประทับให้แก่เจ้านายฝ่ายใน รวมทั้งเป็นอาคารที่พัก สำหรับข้าราชการบริพารจำนวน 32 ตำหนักโดยพระวิมาดาเธอกรมพระสุทธาสินีนาฏปิยมหาราชปิตุจฉา ได้ทรงโปรดให้จัดตั้ง “โรงเรียนนิภาคาร” ขึ้นภายในสวนสุนันทาเพื่อเป็นโรงเรียนสำหรับกุลสตรี ให้การศึกษา แก่บุตรธิดาของขุนนาง ข้าราชการผู้มีบรรดาศักดิ์ และข้าหลวงจากตำหนักต่างๆ (มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, ม.ป.ป.) การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่สำคัญสาขาหนึ่งซึ่งทำรายได้เข้าประเทศเป็นมูลค่ามหาศาลเป็นเวลาติดต่อกันหลายปีและมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ นอกจากนี้ยังส่งผลให้ธุรกิจการผลิตสินค้าและบริการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องขยายตัวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ เช่น ธุรกิจโรงแรมและเกสต์เฮาส์ ที่พัก อาหารและเครื่องดื่ม การผลิตและค้าขายของที่ระลึก บริการรถเช่า สถานที่จอดรถ เป็นต้น ซึ่งก่อให้เกิดการจ้างงาน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2555)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่ดำเนินการทำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา สิ่งสำคัญเนื่องจากผู้วิจัยเป็นบุคลากรสายวิชาการประจำอยู่วิทยาลัยการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพให้มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาเป็นแหล่งท่องเที่ยวและเรียนรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมได้ ซึ่งผู้วิจัยหวังไว้ว่าถ้างานวิจัยนี้เสร็จสมบูรณ์แล้วจะสามารถทำให้องค์กร มีความก้าวหน้ามากกว่าการที่เป็นสถานศึกษาอย่างเดียวจะสามารถทำให้มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทามีแนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เพื่อนำผลที่ได้จากการทำการวิจัยไปเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทรัพยากรและลักษณะทางกายภาพภายในเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
2. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคของการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
3. เพื่อเสนอแนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยที่ผู้วิจัยเลือกการใช้วิธีการแนวทางการศึกษาในรูปแบบการวิจัยทฤษฎีฐานราก (Grounded Theory Study) เป็นปฏิบัติการเชิงดำเนินการวิจัยคุณภาพอย่างเป็นระบบของการรวบรวมข้อมูลการและจำแนกข้อมูลออกเป็นหมวดหมู่ (categories/ themes) และมีการเชื่อมโยงข้อมูลลงในหมวดต่าง ๆ นำเสนอเป็นทฤษฎี (theory) ที่เป็นในรูปแบบการอธิบายกระบวนการของเหตุการณ์ (events) กิจกรรม (activities) การกระทำ (actions) หรือการมีปฏิสัมพันธ์ (interactions) ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่ศึกษาสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้น มุมมองวิธีคิดและแนวคิดวิธีการแก้ไขปัญหา รวมทั้งความรู้สึกรู้สึกนึกคิดต่างๆ โดยอาศัยการพูดคุย การสัมภาษณ์โดยอาศัยจากประสบการณ์ตรงของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล เพื่อให้ได้เข้าใจถึงความหมายรายละเอียดต่างๆ ของผู้ให้รับ ประสบการณ์นั้นๆ โดยทั้งนี้ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองทั้งหมดและลงพื้นที่จริงสำหรับในการศึกษาค้นคว้าข้อมูล การทำวิจัยครั้งนี้ใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) เป็นรายบุคคลโดยสัมภาษณ์ทั้งหมดจำนวน 10 ท่าน และใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาและ อุปสรรค สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอนาคตของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาให้มีประสิทธิภาพและสามารถเป็นที่รู้จัก

ของนักท่องเที่ยวในอนาคตโดยที่กำหนดประเด็นที่น่าสนใจในการสัมภาษณ์ เพื่อสอบถามหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งยังศึกษาค้นคว้าเอกสารข้อมูลทางวิชาการเพื่อให้ได้ถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์มากที่สุดของงานวิจัยในครั้งนี้และให้ได้ผลการวิจัยที่เกิดผลนำไปใช้ได้จริง

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้

1. ทรัพยากรและลักษณะทางกายภาพภายในของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาที่สามารถพัฒนาเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

เดิมพื้นที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาเป็นส่วนหนึ่งของวังสวนสุนันทาซึ่งถือเป็นเขตพระราชฐานและเป็นที่ประทับพักผ่อนพระอริยาบถของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยมีพระราชประสงค์โปรดเกล้าให้มีการจัดหาดอกไม้มาถวายพระ และจัดตั้งเป็น “สวนสุนันทาอุทยาน” อันมีชื่อมาจากสวนของพระอินทร์บนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์และพระนามของสมเด็จพระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์พระบรมราชเทวี ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้มีการสร้างพระตำหนักเพิ่มเติมเพื่อไว้สำหรับเป็นที่ประทับให้แก่เจ้านายฝ่ายในรวมทั้งเป็นอาคารที่พักสำหรับข้าราชการบริพารจำนวน 32 ตำหนัก โดยพระวิมาดาเธอกรมพระสุทธาสินีนาฏปิยมหาราชปิตุจฉา ได้ทรงโปรดให้จัดตั้ง “โรงเรียนนิภาคาร” ขึ้นภายในสวนสุนันทาเพื่อเป็นโรงเรียนสำหรับกุลสตรี ให้การศึกษาแก่บุตรของขุนนางข้าราชการผู้มีบรรดาศักดิ์และข้าหลวงจากตำหนักต่าง ๆ กระทั่งในปี พ.ศ. 2475 เกิดการเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองที่ส่งผลกระทบต่อระบบเจ้านายเป็นอย่างมากทำให้บรรดาพระบรมวงศานุวงศ์ในสวนสุนันทาหวั่นเกรงต่อภัยทางการเมืองจึงต่างพากันทยอยออกจากสวนสุนันทาจนหมด ส่งผลให้วังสวนสุนันทาที่เคยงดงามถูกปล่อยให้ขาดการดูแลและทำให้โรงเรียนนิภาคารถูกยกเลิกดำเนินการไปโดยปริยาย ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล วังสวนสุนันทาที่ทรุดโทรมได้รับการฟื้นฟูกลับมาสวยงามอีกครั้ง โดยคณะรัฐมนตรีมีมติให้ใช้พื้นที่ของวังสวนสุนันทาให้เกิดประโยชน์โดยเปลี่ยนแปลงจากราชสำนักฝ่ายในเป็นสถานศึกษา และได้จัดตั้งเป็นสถานศึกษาของชาติอันก่อเกิดพัฒนาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาเป็นลำดับจนถึงปัจจุบัน นอกจากนี้ยังมีสถานที่อื่น ๆ ภายในมหาวิทยาลัยที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้ เช่น ราชานุสาวรีย์พระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์ พระรูปสมเด็จพระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์, โรงแรมวังสวนสุนันทา, พิพิธภัณฑ์อาคารสายสุทธานภดล, อุโมงค์ใต้เนินพระนาง เป็นต้น

2. จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT) ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

นอกจากนี้เพื่อศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT) ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ผู้วิจัยได้วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยได้รวบรวมคำตอบจากผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดจำนวน 10 ท่าน นำมาวิเคราะห์ได้ ดังนี้

จุดแข็ง คือ อาคารสถานที่ซึ่งเป็นจุดแข็งที่มีความโดดเด่นเน้นความเป็นวังและพื้นที่อยู่ในใจกลางเมือง บุคลากรภายในมหาวิทยาลัยมีความรู้ความสามารถ เพราะฉะนั้นสามารถที่จะพัฒนาบุคลากรในองค์กรให้เป็นบุคลากรที่ให้ข้อมูลกับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมภายในมหาวิทยาลัยได้ มหาวิทยาลัยยังมีแหล่งทุนจากผู้บริหารที่มีความพร้อมที่จะสนับสนุนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ซึ่งนอกจากนี้มหาวิทยาลัยเป็นหน่วยงานภาครัฐสามารถขอแหล่งทุนจากภายนอกได้เช่นกัน ซึ่งจริง ๆ บริเวณโดยรอบมหาวิทยาลัยถูกล้อมรอบด้วยสถานที่หน่วยงานราชการค่อนข้างเยอะ ซึ่งมหาวิทยาลัยเองสามารถที่จะเข้าไปขอการสนับสนุนจากหน่วยงานบริเวณใกล้เคียงมหาวิทยาลัยให้เข้ามาสนับสนุนในการจัดกิจกรรมทางตลาดต่าง ๆ ได้ มหาวิทยาลัยมีผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์และจะสามารถนำไปนำเสนอหรือประชาสัมพันธ์ได้ซึ่งสามารถทำได้ถึงขั้นจัดทำเป็นแลนด์มาร์คสำคัญ มหาวิทยาลัยนั้นอยู่ในพื้นที่ใจกลางเมืองทำให้เดินทางสะดวกและเดินทางมายังมหาวิทยาลัยได้หลากหลายช่องทาง บุคลากรภายในองค์กรรับรู้และพร้อมที่จะทำงานร่วมกันและสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

จุดอ่อน คือ ในส่วนของจุดอ่อนนั้นต้องคำนึงถึงนักศึกษาหรือบุคลากรภายในองค์กรมีหลากหลายคณะวิทยาลัยควรจะมีหน่วยงานที่เป็นผู้รับผิดชอบเพื่อให้บุคลากรภายในมีความร่วมมือกันสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากรภายในองค์กรและควรจะมีการพัฒนาองค์ความรู้ให้กับบุคลากรภายในองค์กรอย่างต่อเนื่อง และในปัจจุบันมหาวิทยาลัยเองจะมีนักศึกษาที่เข้ามาใช้พื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยที่ค่อนข้างเยอะอยู่แล้วถ้าหากมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมภายในมหาวิทยาลัยเพิ่มขึ้นในอนาคตนั้นจะเป็นไปได้หรือไม่ จะมีการกระทบซึ่งกันและกันหรือไม่ต่อนักศึกษาและบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยเองและนักท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาเองยังขาดการประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึงแก่นักท่องเที่ยวทุกคน มหาวิทยาลัยเป็นสถานศึกษาจึงอาจจะมีการประชาสัมพันธ์เพียงแค่ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาจึงขาดการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวภายในมหาวิทยาลัยเอง

โอกาส คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทานั้นมีโอกาสแน่นอนหลังจากการแพร่ระบาดของ covid 19 จะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติได้แน่นอนให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเข้ามาท่องเที่ยวถ่ายรูปชิมอาหารชาววังอาหารไทย ๆ แบบดั้งเดิม อย่างเช่น ซ่อม่วง อาหารประเภทแกงต่าง ๆ ที่เป็นต้นตำรับของชาววังที่มีรูปแบบประติมากรรมประดอย ห่อด้วยวัสดุธรรมชาติต่าง ๆ ถือว่าเป็นโอกาสที่ดีที่จะแนะนำให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติได้รู้จัก สภาพแวดล้อมภายนอกถือว่ามีโอกาสมาก อย่างที่ทราบกันดีว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาเองมีจุดแข็งในด้านสถานที่ที่สำคัญมีประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่น่าสนใจทั้งทางด้านสถานที่ท่องเที่ยว หัตถกรรมและด้านการทำอาหารซึ่งสามารถทำกิจกรรมในส่วนนี้ได้แต่จะต้องมีการจัดทำเป็นโครงการอย่างยั่งยืนเพื่อให้นักท่องเที่ยวเป็นที่รู้จัก ถึงอย่างนั้นควรส่งเสริมและหาโอกาสให้มีการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้ได้ โอกาสที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทานั้นจะพัฒนาสถานที่ภายในมหาวิทยาลัยให้กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมนั้นสามารถทำได้ มีโอกาสในการที่จะทำการตลาดและประชาสัมพันธ์ทั้งในด้านที่เกี่ยวกับการศึกษาและด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอนาคต โอกาสในการที่จะพัฒนาสถานที่ภายในมหาวิทยาลัยให้กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมนั้นค่อนข้างเป็นไปได้ในทิศทางที่สูงเนื่องจากมหาวิทยาลัยยังสามารถที่จะพัฒนาไปได้อีก

อุปสรรค คือ ในส่วนของรัฐบาลอาจจะยังไม่ค่อยเล็งเห็นความสำคัญมากนัก ซึ่งจะต้องให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าหารัฐบาลให้สนับสนุนมหาวิทยาลัยสวนสุนันทาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องเข้ามาร่วมการสนับสนุนมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา นอกจากนี้อาจจะมีอุปสรรคในเรื่องของการเมือง ซึ่งถ้าหากมีข้อขัดแย้งทางการเมืองซึ่งมหาวิทยาลัยเองอยู่ในพื้นที่ที่อาจจะมีการประท้วง ในด้านการแข่งขัน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาเองมีพื้นที่ตั้งอยู่ใจกลางกรุงเทพฯ ทำให้บริเวณโดยรอบมีสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ค่อนข้างเยอะ ซึ่งสภาพแวดล้อมรอบข้างมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมากมาย จึงเกิดการเปรียบเทียบสถานที่ท่องเที่ยวกับภายนอกมหาวิทยาลัย และอุปสรรคในด้านของสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการจราจรภายนอกของมหาวิทยาลัยเองซึ่งมีการจราจรที่ติดขัดเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีการสัญจรอย่างหนาแน่นและมองว่าจะเป็นสิ่งที่ยากที่จะแก้ปัญหาในอุปสรรคด้านการจราจรที่ติดขัดเนื่องจากเป็นอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่ไม่สามารถควบคุมได้

3. แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วางแผนและนโยบาย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้อย่างแน่นอน เนื่องจากบริบทต่าง ๆ โดยรวมสามารถนำมาพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้เลยโดยเฉพาะอย่างยิ่งนำมาพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ส่วนปัจจัยความพร้อมในการจัดการต่าง ๆ ที่จะนำมาประกอบกับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในการวางแผนและนโยบาย โดยมีแผนให้ทางวิทยาลัยอุตสาหกรรมบริการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบโดยตรง ซึ่งมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาเองควรจะมีแผนระยะสั้นและระยะยาวในการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จัดทำเป็นแผนและนโยบายและดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน ซึ่งในการกำหนดนโยบายและแบบแผนในการเริ่มต้นที่จะพัฒนาสถานที่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาให้กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมนั้นควรจะต้องดูว่าสิ่งที่มหาวิทยาลัยอยากจะทำให้นำมาเป็นเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัยนั้นคืออะไรและควรจะไปโฟกัสในจุดที่จะนำเสนอให้กับนักท่องเที่ยว หลังจากนั้นควรสร้างแผนและนโยบายว่าจะทำการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้อย่างไรบ้างและมีการจัดการในรูปแบบใดบ้าง

การจัดองค์กร ถ้าหากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาเองมีการจัดตั้งเป็นหน่วยงานขึ้นมาเพื่อรองรับให้มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมนั้น อาจไม่จำเป็นที่จะต้องมีย่อยงาน ถ้าหากมีการจำกัดในด้าน

งบประมาณเพื่อการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ขึ้นมา แต่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาควรจะมีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ขององค์กรภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาให้เข้ามามีส่วนพัฒนาและรับผิดชอบอย่างจริงจังและชัดเจน ซึ่งถ้าหากมีการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นมาก็ควรจะให้ผู้บริหารร่วมกันระดมความคิดเห็นและร่วมกันพิจารณาในส่วนของการจะมีการกำหนดนโยบายให้บุคลากรภายในองค์กรหรือผู้ที่มีส่วนร่วมยอมรับและสนับสนุนให้มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมนี้เกิดขึ้น ซึ่งถ้าหากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทานั้นจะมีการจัดตั้งหน่วยงานแยกออกมา จะต้องเป็นหน่วยงานที่มีบุคลากรหรือผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าใจเกี่ยวกับระบบการรองรับในด้านการท่องเที่ยว และนอกจากนี้ยังต้องเป็นบุคลากรหรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์และความรู้ความสามารถ

การจัดคนเข้าทำงาน ควรจะมีการเตรียมการจัดสรรและคัดเลือกบุคลากรโดยคัดเลือกนักศึกษาจากสาขาการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการเข้ามาฝึกงานหรือทำงานในหน่วยงานที่จะจัดตั้งขึ้นเพื่อรองรับในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หน่วยงานที่ควรจะมีหน้าที่รับผิดชอบในการคัดเลือกบุคลากรควรจะเป็นบุคลากรหรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยว

ผู้นำและการขึ้นนำ ในส่วนของผู้บริหารนั้นควรจะมีการกำหนดแผนระยะยาวเพื่อที่จะให้มีการพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาเป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง คือ จัดทำเป็นแผนยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และให้มีการกำหนดแผนระยะสั้น แผนระยะกลางและแผนระยะยาว เพื่อที่จะสามารถนำแผนเหล่านี้มาขับเคลื่อนโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้จำเป็นต้องศึกษาข้อมูลปัจจัยภายนอกหลายประการ เช่น สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สถานการณ์การท่องเที่ยวในปัจจุบัน

การประสานงาน ปัจจัยความพร้อมในด้านการประสานงานควรมีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งที่ผู้บริหารให้สิทธิ์ในการรับผิดชอบจะทำหน้าที่ประสานงานให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก ทั้งสำนักศิลปวัฒนธรรม โรงแรมแก้ว เจ้าจอม คณะหรือวิทยาลัยต่าง ๆ ให้ร่วมกันพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม รวมถึงติดต่อกับหน่วยงานภายนอก เช่น ส่งเสริมให้กับนักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวเกี่ยวกับเกาะรัตนโกสินทร์หรือวัดพระแก้วก็จะผนวกรวมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาเข้าไปในเส้นทางที่นักท่องเที่ยวจะเดินทางด้วย มีกิจกรรมปั่นจักรยานหรือกิจกรรมอื่น ๆ ร่วมด้วยหรือเป็นเส้นทางที่อยู่ในเส้นทางของการท่องเที่ยวภายในกรุงเทพฯ

การควบคุม ในส่วนของการทำรายงานและเก็บข้อมูลควรมีการเก็บข้อมูลโดยทั่วไปกับนักท่องเที่ยวทุกประเภททุกกลุ่ม อาจจะเริ่มจากสอบถามจากนักท่องเที่ยวว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับกิจกรรมหรือสถานที่ท่องเที่ยวที่มหาวิทยาลัยกำลังจะพัฒนาขึ้นมา ซึ่งสำรวจโดยรอบว่ามีสถานที่ท่องเที่ยวใดบ้างที่จะสามารถสื่อถึงวัฒนธรรมของคนไทย มีพิพิธภัณฑ์หรืออาคารใดบ้างที่น่าสนใจแล้วสามารถทำให้นักท่องเที่ยวรับรู้และเข้าถึงกับวัฒนธรรม มีการจัดทำรายงาน การเก็บสถิติ และมีการสำรวจ มีการเก็บสถิติเมื่อมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาเยี่ยมชมยังมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาว่านักท่องเที่ยวเหล่านั้นมีความสนใจในเรื่องใด

การทำงานงบประมาณ ในด้านงบประมาณเอง ควรมีงบประมาณภายในและภายนอก การจัดการเกี่ยวกับรายได้และงบประมาณก็ควรมีฝ่ายทรัพย์สินรายได้เข้ามาเป็นผู้ดูแลและรับผิดชอบในส่วนนี้ ซึ่งถ้าหากมีการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นมาก็ควรจะให้ผู้บริหารร่วมกันระดมความคิดเห็นและร่วมกันพิจารณาว่าฝ่ายใดจะเป็นผู้รับผิดชอบจัดสรรงบประมาณ

การจัดการด้านการตลาด โดยผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องต้องมีความพร้อมตระหนักและเห็นถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวและมีส่วนช่วยในการผลักดันให้เกินเป็นแผนและนโยบายที่ชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นแผนระยะสั้นและระยะยาว โดยการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวจะต้องผ่านองค์กรที่ถูกจัดตั้งแต่รับผิดชอบในการบริหารงานนี้โดยตรงมีความอิสระในการบริหารงานและมีความพร้อมที่จะประสานงานกับหน่วยงานและองค์กรภายในมหาวิทยาลัยที่จะพัฒนามหาวิทยาลัยร่วมกัน รวมถึงมีศักยภาพและความพร้อมที่จะประสานงานกับหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชนภายนอกได้อย่างคล่องตัว โดยมีการบริหารงบประมาณที่เข้ามาจากรัฐโดยตรงและสามารถที่จะบริหารเงินนอกงบประมาณได้จากการสร้างรายได้ให้เกิดขึ้นจากสินค้าบริการ และกิจกรรมทางการท่องเที่ยวให้ได้ในรูปแบบอื่นๆ ในส่วนของกิจกรรมทางการตลาดนั้นมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาเองควรจะมีการทำกิจกรรมทางการตลาดและควรจะมีการพัฒนาสถานที่ให้มีความสะดวกสบายและจัดหากิจกรรมทางการตลาดเพื่อที่จะเป็นสิ่งที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยว ซึ่งทางมหาวิทยาลัยเองควรจะมีการ

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) 2565

Received: 13/10/2021, Revised: 20/11/2021, Accepted: 09/12/2021

ประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น นอกจากนี้อาจจะหากิจกรรมทางการตลาดเข้ามาเพื่อที่จะเป็นการสร้างรายได้ให้แก่มหาวิทยาลัยเอง และมีการประสานงานกับองค์การภายนอกทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อที่จะให้มีส่วนร่วมในการที่จะเข้ามาสนับสนุนในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

การจัดการด้านอื่น ๆ แนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ส่วนสำคัญที่สุด คือ ผู้บริหารให้การสนับสนุนและหน่วยงานที่มีการดูแลรับผิดชอบในส่วนนี้โดยตรง บุคลากรทุกคนมีความพร้อมและสร้างแหล่งทุนทั้งภายในและภายนอก สร้างรายได้ให้กับมหาวิทยาลัย ถ้าหากเกิดการสร้างรายได้ขึ้นจริงมหาวิทยาลัยก็จะสามารถนำไปพัฒนาและต่อยอดให้ได้มากขึ้น ทำให้มหาวิทยาลัยสามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่องและให้หน่วยงานหรือชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมทำให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มีความยั่งยืนและเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวและหมุนเวียนบอกต่อซึ่งสำคัญมาก ควรจะมีการดำเนินการจัดให้มีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและบรรจุไว้ในยุทธศาสตร์หลักของมหาวิทยาลัย จัดตั้งคณะกรรมการขึ้นมาซึ่งคณะกรรมการนั้นก็จะเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และความสามารถเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ซึ่งจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นมาเพื่อรองรับการดำเนินงานพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้เป็นระบบและมีความชัดเจน นอกจากนี้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้บริหารควรมีการทบทวนความเข้าใจ MOU กับหน่วยงานภายนอกเพื่อสร้างเครือข่ายที่จะเข้ามาช่วยส่งเสริมสนับสนุนและผลักดันการพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้ในอนาคต

อภิปรายผล

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาทรัพยากรและลักษณะทางกายภาพภายในเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

ราชานุเสาวรีย์พระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์ พระบรมมหาราชวัง พระบรมมหาราชวัง ตั้งอยู่บริเวณถนนพระยาสุรสีห์ มหาวชิราลงกรณราชภัฏสวนสุนันทา เป็นที่เคารพสักการะของนักศึกษาและบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา (อ้างอิงจากรองศาสตราจารย์ เสาวภา ไพฑูริย์) นอกจากนี้ภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทานี้ยังมี **โรงแรมวังสวนสุนันทา** ให้บริการด้านห้องพัก นอกจากนี้ยังมี **พิพิธภัณฑ์อาคารสายสุธานฤศ** ซึ่งเป็นตึกที่มีความสำคัญที่สุดและมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทายังมี **พระพุทธรูป** ประจำวิทยาลัย พุทธลักษณะปางประทานพร ผ้าทิพย์ประดับตราประจำวิทยาลัยครูสวนสุนันทา เดิมนั้นมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทามีพระพุทธรูปเป็นพระพุทธรูปปางประทานพรประจำมหาวิทยาลัยอยู่แล้ว คือ **พระพุทธรูปเชียงแสน** และ **อุโมงค์ใต้เนินพระนาง** เป็นอุโมงค์แห่งนี้เกิดขึ้นได้จากการขุดคลองภายในพระราชอุทยานวังสวนสุนันทาในสมัยรัชกาลที่ 5 **อาคารจุฬารัตนาภรณ์ 3 ศิลป์รัตนโกสินทร์** นอกจากนี้ยังมี **ตำหนักพระองค์เจ้าศศิวงศ์ประไพ** **อาคารศศิวงศ์ประไพ** (ตึก 23) ภายในอาคารคล้ายกับเรือนหมู่สมัยรัชกาลที่ ๓ **ตำหนักพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าพิสมัยพิมลสัณ**, **ตำหนักพระองค์เจ้าจุฬารัตนาภรณ์**, **ตำหนักพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอาทรทิพนิภา** และ **ตำหนักเอื้อนอาชวฤทธิ** ทั้งนี้ สันต์ทัศน์ เพ็ญจันทร์ (2020) ศึกษา ความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อส่วนประสมการตลาดพิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กล่าวว่า ปัจจัยย่อยด้านการนำเสนอลักษณะทางกายภาพที่มีความต้องการมากที่สุด คือ บรรยากาศภายในพิพิธภัณฑ์มีความสวยงาม สงบ ร่มรื่นและมีระเบียบ ดังนั้น ตำหนักต่าง ๆ นั้นจะต้องมีการจัดบรรยากาศภายในตำหนักให้มีความร่มรื่นและมีระเบียบ นอกจากนี้ ปัจจัยย่อยด้านการส่งเสริมการตลาดที่มีความต้องการมากที่สุด คือ การพัฒนาเว็บไซต์พิพิธภัณฑ์ให้สามารถเข้าถึงข้อมูลและกิจกรรมส่งเสริมการตลาดได้ง่าย

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคของการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

จุดแข็ง คือ อาคารสถานที่ซึ่งเป็นจุดแข็งที่มีความโดดเด่นเน้นความเป็นวังและพื้นที่อยู่ในใจกลางเมือง บุคลากรภายในมหาวิทยาลัยมีความรู้ความสามารถ เพราะฉะนั้นสามารถที่จะพัฒนาบุคลากรในองค์กรให้เป็นบุคลากรที่ให้ข้อมูลกับ

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) 2565

Received: 13/10/2021, Revised: 20/11/2021, Accepted: 09/12/2021

นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมภายในมหาวิทยาลัยได้ ซึ่ง บุรพร กำบุญ (2018) ได้กล่าวว่า การฝึกอบรมพนักงานมีความสัมพันธ์ กับการสำเร็จของการบริหารทรัพยากรบุคคล ซึ่งมหาวิทยาลัยเองควรจะฝึกอบรมความรู้ให้แก่พนักงานในองค์กรอย่าง สม่ำเสมอ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาต้องมีการสร้างการรับรู้เอกลักษณ์ผลิตภัณฑ์เนื่องจากการถือว่าการสร้างความ น่าเชื่อถือให้แก่ผลิตภัณฑ์ทำให้นักท่องเที่ยวที่มีความเต็มใจจ่ายให้กับผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์

จุดอ่อน คือ ควรจะมีหน่วยงานที่เป็นผู้รับผิดชอบเพื่อให้บุคลากรภายในมีความร่วมมือกันสร้างความรู้ความเข้าใจ ให้กับบุคลากรภายในองค์กร และควรจะมีการพัฒนาองค์ความรู้ให้กับบุคลากรภายในองค์กรอย่างต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยราช ภัฏสวนสุนันทาเองยังขาดการประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึงแก่นักท่องเที่ยวทุกคน โดย สุนิสา ประวิชัย (2562) ได้ศึกษาการประเมิน คุณค่าข้าวประชาสัมพันธ์ เปรียบเทียบระหว่างนักประชาสัมพันธ์และผู้รับสาร ผลวิจัยพบว่า ทั้งสองกลุ่มมีระดับการประเมิน คุณค่าข้าวประชาสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีระดับการประเมินแตกต่างกันถึง 13 ประเด็น จากทั้งหมด 14 ประเด็น โดยนักประชาสัมพันธ์มีการประเมินมูลค่าข้าวประชาสัมพันธ์สูงกว่าผู้รับสารในทุกประเด็น

โอกาส คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุนันทานั้นมีโอกาสหลังจากการแพร่ระบาดของ covid 19 จะสามารถดึงดูด นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติได้ให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเข้ามาท่องเที่ยวถ่ายรูปชิมอาหารชาววังอาหารไทย ๆ แบบดั้งเดิม โดย มหาวิทยาลัยอาจจะมีการปรับเปลี่ยนให้ตรงตามพฤติกรรมผู้บริโภคร่วมด้วย อย่างที่ทราบกันดีว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏสวน สุนันทาเองมีจุดแข็งในด้านสถานที่ที่สำคัญมีประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่น่าสนใจทั้งทางด้านสถานที่ท่องเที่ยว หัตถกรรมและ ด้านการทำอาหารซึ่งสามารถทำกิจกรรมในส่วนนี้ได้แต่จะต้องมีการจัดทำเป็นโครงการอย่างยั่งยืนเพื่อให้ นักท่องเที่ยวเป็นที่ รู้จัก ถึงอย่างนั้นควรจะส่งเสริมและหาโอกาสให้มีการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้ได้

อุปสรรคของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา คือ ในส่วนของรัฐบาลอาจจะยังไม่ค่อยเล็งเห็นความสำคัญมากนัก นอกจากนี้อาจจะมีการอุปสรรคในเรื่องของการเมือง ซึ่งถ้าหากมีข้อขัดแย้งทางการเมืองซึ่งมหาวิทยาลัยเองอยู่ในพื้นที่ที่อาจจะมีการ ประท้วง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาเองมีพื้นที่ตั้งอยู่ใจกลางกรุงเทพฯ ทำให้บริเวณโดยรอบมีสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็น สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ค่อนข้างเยอะ ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดการเปรียบเทียบก่อนตัดสินใจเดินทางมา ท่องเที่ยวและเป็นอุปสรรคในการที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเยี่ยมชม

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อเสนอแนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมหาวิทยาลัยราชภัฏสวน สุนันทา สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

การจัดการด้านการตลาด โดยการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวนั้นจะต้องผ่านองค์กรที่ถูกจัดตั้งแต่ รับผิดชอบในการบริหารงานนี้โดยตรงมีความอิสระในการบริหารงานและมีความพร้อมที่จะประสานงานกับหน่วยงานและ องค์กรภายในมหาวิทยาลัยที่จะพัฒนามหาวิทยาลัยร่วมกัน ในส่วนของกิจกรรมทางการตลาดนั้นควรจะมีการจัดทำกิจกรรม ทางการตลาดเพื่อที่จะเป็นสิ่งที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยว โดยอาจจะให้นักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเองจัดทำโปรเจกต์ขึ้นมาแข่งขัน กันผ่านทางออนไลน์ มีการจัดแข่งขันกับนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาเอง เช่น แข่งขันการแต่งตัวย้อนยุค ซึ่งนอกจากนี้มีการจัดทำนายไม่ว่าจะเป็นอาหารและเครื่องดื่มหรือสินค้าโอท็อปควรให้ชุมชนในท้องถิ่นนั้นเข้ามาจำหน่าย สินค้าที่เป็นสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ อย่างเช่น ผ้าไทย ขนมไทย หรืออาหารต้นตำรับชาววัง

วางแผนและนโยบาย ควรจะมีแผนระยะสั้นและระยะยาวในการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ควรจะ มีการจัดการความพร้อมในเรื่องของแผนและนโยบาย โดยทำแผนหลัก คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาควรจัดทำแผนใน ด้านการอนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรมอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาควรมีแผนระยะสั้น คือ ควรจะมี การประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวหรือบุคคลภายนอกทราบอย่างทั่วถึงว่าภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทานั้นสามารถ เดินทางเข้ามาเยี่ยมชมหรือเข้ามาศึกษาดูงานและจัดทำเป็นแผนและนโยบาย โดยพิมพ์ชนก สมควรและคณะ (2565) กล่าวว่า มาตรฐานการให้บริการของโรงแรมขนาดเล็กในเขตกรุงเทพมหานคร ควรศึกษาด้านความเชื่อถือว่าไว้วางใจในการบริการ การ

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) 2565

Received: 13/10/2021, Revised: 20/11/2021, Accepted: 09/12/2021

ตอบสนอง การให้ความรู้และทักษะในการบริการของพนักงานในองค์กร การเข้าถึงการบริการ การให้บริการรองรับเหมาะสม การติดต่อสื่อสาร ความปลอดภัย

การจัดองค์กร มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาควรมีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ขององค์กรภายใน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาให้เข้ามามีส่วนพัฒนาและรับผิดชอบอย่างจริงจังและชัดเจน

การจัดคนเข้าทำงาน ควรมีการเตรียมการจัดสรรและคัดเลือกบุคลากรโดยคัดเลือกนักศึกษาจากสาขาการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการเข้ามาฝึกงานหรือทำงานในหน่วยงานที่จะจัดตั้งขึ้นเพื่อรองรับในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและมีส่วนที่จะเข้ามามีหน้าที่รับผิดชอบในการคัดเลือกบุคลากรและร่วมกันระดมความคิดเห็นและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ตรงกับงานวิจัยของ ไชยวัฒน์ เศรษฐวงศ์สินและบำรุง สาริบุตร (2017) ผลการวิจัยพบว่า (1) แบบประเมินตามคติประจักษ์ของบริษัตาแบ่งเป็น 5 ด้าน คือ 1) การสร้างความไว้วางใจ 2) การนำพาทีมไปสู่ความสำเร็จได้ 3) การมุ่งเน้นลูกค้าเป็นสำคัญด้วยความคิดสร้างสรรค์ 4) การลงมือปฏิบัติ หลังจากวางแผนอย่างถี่ถ้วนและ 5) การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งควรนำมาปรับและคัดเลือกบุคลากรภายในองค์กรให้มีไม่มากหรือน้อยจนเกินไป และมีการจัดสรรอัตรากำลังและจัดสรรหน้าที่ให้แต่ละฝ่ายงานมีหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบให้เหมาะสมกับทุกฝ่ายงาน

การประสานงาน ปัจจัยความพร้อมในด้านการประสานงานควรมีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งที่ผู้บริหารให้สิทธิ์ในการรับผิดชอบจะทำหน้าที่ประสานงานให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกให้ร่วมกันพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

การทำงานงบประมาณ ในด้านงบประมาณเอง ควรมีงบประมาณภายในและภายนอก ซึ่งถ้าหากมีการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นมาก็ควรจะให้ผู้บริหารร่วมกันระดมความคิดเห็นและร่วมกันพิจารณาว่าฝ่ายใดจะเป็นผู้รับผิดชอบจัดสรรงบประมาณรวมถึงหาแหล่งทุนจากภายนอกหรือบริษัทเอกชนสนับสนุนมหาวิทยาลัย สรุปได้ว่าควรมีงบประมาณภายในและภายนอกเข้ามาสนับสนุนและสร้างรายได้ให้เกิด และจะมีเงินทั้งหมด 3 ส่วน คือ เงินจากภายใน ภายนอกและสร้างรายได้ด้วยตนเองเป็นสิ่งที่สำคัญมาก

ผู้นำและการชี้นำ ควรให้มีการจัดกิจกรรมที่เป็นกิจกรรมสร้างตัวชี้วัดกำหนดขึ้นมาเพื่อให้เป็นที่ยอมรับและสนับสนุนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หลังจากที่สามารถควบคุมภายในองค์กรได้แล้วก็จะมีเผยแพร่ให้กับประชาชนหรือนักท่องเที่ยวให้ทราบ ซึ่งการเผยแพร่ข้อมูลต่าง ๆ ก็จะทำให้บุคลากรภายในองค์กรหรือนิสิตนักศึกษาช่วยกันประชาสัมพันธ์

การควบคุม ในส่วนของการทำรายงานและเก็บข้อมูลควรมีการเก็บข้อมูลโดยทั่วไปกับนักท่องเที่ยวทุกประเภททุกกลุ่ม อาจจะเริ่มจากสอบถามจากนักท่องเที่ยวว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับกิจกรรมหรือสถานที่ท่องเที่ยวที่มหาวิทยาลัยกำลังจะพัฒนาขึ้น

การจัดการด้านอื่น ๆ ส่วนสำคัญที่สุด คือ ผู้บริหารให้การสนับสนุนและหน่วยงานที่มีการดูแลรับผิดชอบในส่วนนี้โดยตรง บุคลากรทุกคนมีความพร้อมและสร้างแหล่งทุนทั้งภายในและภายนอก นอกจากนี้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้บริหารควรมีการทำบันทึกความเข้าใจ MOU กับหน่วยงานภายนอกเพื่อสร้างเครือข่ายที่จะเข้ามาช่วยส่งเสริมสนับสนุนและผลักดันการพัฒนาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้ในอนาคต นอกจากนี้ควรมีการจัดงาน Event เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง ในปัจจุบันการตลาดออนไลน์เป็นสิ่งที่สำคัญมากที่สุด สอดคล้องกับ วิศนันท อูปรมย์และอภิรดี สราญรมย์ (2020) ศึกษา การตลาดออนไลน์เพื่อการพัฒนาส่วนประสมการตลาดของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดนนทบุรี พบว่า ผู้บริโภคให้

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) 2565

Received: 13/10/2021, Revised: 20/11/2021, Accepted: 09/12/2021

ความสำคัญกับปัจจัยส่วนประสมการตลาดทั้ง 7 ด้าน รวมถึงปัจจัยด้านการตลาดออนไลน์ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านการตลาดออนไลน์สูงสุดเป็นอันดับหนึ่ง

เอกสารอ้างอิง

- ไชยวัฒน์ เศรษฐวงค์สินและบำรุง สาริบุตร. (2017). การสร้างและตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินเพื่อคัดเลือกบุคลากรตามคติประจำใจองค์กรของบริษัทผลิตรายยนต์แห่งหนึ่ง. *วารสารรังสิตบัณฑิตศึกษาในกลุ่มธุรกิจและสังคมศาสตร์*, 2(2), 123-136.
- บุรพร กำบุญและคณะ (2018), ปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จต่อการพัฒนาบุคลากรในสำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร. *วารสาร “ศึกษาศาสตร์ มจร”*, 6(1), 225-235.
- พิมพ์ชนก สมควรและคณะ. (2565). การสร้างมาตรฐานและความเชื่อมั่นในการให้บริการของโรงแรมขนาดเล็กในเขตกรุงเทพมหานคร หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019. *วารสารบัณฑิตแสงโคมคำ*, 7(2), 247-262.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. (ม.ป.ป). *ประวัติสวนสุนันทา*. สืบค้นเมื่อ 22 ธันวาคม 2565, จาก https://ssru.ac.th/about_history-of-ssru.php
- วิศนันท อุปรมย์และอภิรดี สราญรมย์. (2020). การตลาดออนไลน์เพื่อการพัฒนาส่วนประสมการตลาดของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดนนทบุรี. *วารสารสุขโขทัยธรรมมาธิราช*, 33 (2), 35-51.
- สันต์ทัศน์ เพ็ญจันทร์. (2020). *ความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อส่วนประสมการตลาดดิจิทัลบนเรือนโบราณล้านนามหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. [การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 11]. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. 711-723.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2555). การสำรวจพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของชาวไทย พ.ศ. 2554. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานสถิติแห่งชาติและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- สุนิสา ประวิชัย. (2562). การประเมินคุณค่าข้าวประชาสัมพันธ์ เปรียบเทียบระหว่างนักประชาสัมพันธ์และผู้รับสาร. *วารสารนิเทศศาสตร์ปริทัศน์*, 23(3), 102-111.